

עדכון תכנית אסטרטגית תל אביב-יפו | סביבה עירונית

סיכום מפגש בעליי עניין 2
תמונת עתיד רצויה

יולי 2017

כתיבה ועריכה: אמיתי הר לב והלה מור. מודוס תהליכים שיתופיים בע"מ.

רקע ומתודולוגיה

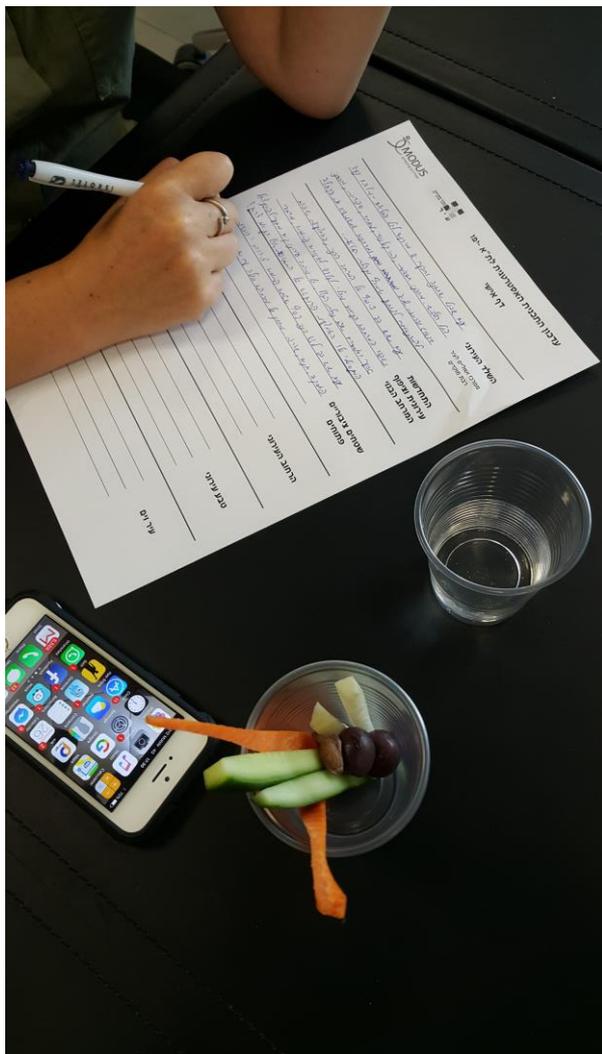
רקע

תהליך עדכון התכנית האסטרטגית לת"א-יפו נערך בשיתוף ממלאי תפקידים עירוניים, מומחים, נציגי בעלי עניין מגוונים והציבור הרחב. בעלי העניין משתתפים בסדנאות בתשעה תחומי התכנית, בשלושה שלבים מרכזיים בתהליך: גיבוש תמונת מצב קיים, גיבוש תמונת עתיד רצויה והגדרת כיווני פעולה אסטרטגיים למימוש. תרומת כלל השותפים לתהליך מתוכללת למסמך משולב.

מתודולוגיה

במפגש לקחו חלק נציגי בעלי עניין, ביניהם: אדריכלים ומתכננים, תושבים פעילים, נציגי ארגונים וחברה אזרחית, ממלאי תפקידים בעירייה. לאחר הצגה תמציתית של עיקרי ניתוח המצב הקיים נערך הסבר על האופן בו תגובש תמונת העתיד המשותפת (חזון). הודגש כי החזון ינוסח בלשון הווה (מתאר את תמונת העתיד הרצויה כמציאות הווה), בלשון חיובית, באופן וברמת הרזולוציה המתאימה ליוצרי החזון.

משתתפי הסדנה מילאו דף חזון אישי בשש סוגיות הליבה (השלד העירוני, התחדשות עירונית וציפוף המרחב הבנוי, שטחים ציבוריים פתוחים, הרחוב העירוני, טבע עירוני, עיר וים). לאחר מכן התקיים שיח בקבוצות בו לובנו ההיגדים וגובשו היגדים משותפים. בהמשך הציגו נציגי הקבוצות את עיקרי הדברים, התקיים דיון משותף והרעיונות המרכזיים הועלו באופן גרפי באיור המצ"ב. כל תפוקות הסדנה (חזון אישי, חזון קבוצתי ותיעוד הדיון) שימשו בכתיבת תמונת העתיד הרצויה על ידי צוות התכנית.

תמונת עתיד רצויה

תל אביב-יפו מובילה **התחדשות עירונית** המטפחת איכות אדריכלית כאינטרס ציבורי ומתחשבת בכושר הנשיאה של העיר. התחדשות אחראית, מתחשבת מקום, המאפשרת תמהיל מגוון של צפיפויות וטיפוסי בינוי. התחדשות עירונית מתרחשת בהתאמה למדיניות עירונית כוללת ומתייחסת לכלל ייעודי ושימושי הקרקע ולא רק לדיוור. תהליכי התחדשות מאופיינים בחדשנות ומצוינות, מטמיעים היבטים חברתיים, שומרים על תושבים וקהילות ומאפשרים השגת מטרות עירוניות. השיח הציבורי בנושא הוא שיח אחראי ומאוזן.

תל אביב-יפו היא עיר אחת מאוחדת, של שכונות וקהילות הטרוגניות בעלות זהות ייחודית, המתפתחת לפי תפיסה תכנונית אחידה. **השלד העירוני** יוצר רציפות וקישוריות, מחבר בין חלקי העיר, מאפשר לחזק את השכונות בשולי העיר וממשיך באופן אורגני לערים השכנות. השלד יוצר מארג רב מוקדי מגוון ומעניין, של מוקדי עניין נגישים, המשרתים את תושבי העיר במרחקי הליכה.

תל אביב-יפו היא **עיר חוף ים תיכונית**. הרקמה עירונית הבנויה נושקת לים בחזית המשלבת מבני ציבור מלונאות ומגורים. הרחובות מחזקים את הנגישות לים, מאפשרים מבטים פתוחים והליכה בטוחה לחוף. הים עצמו נתפס ומשמש כשטח פתוח איכותי, נגיש לציבור הרחב למטרות ספורט, פנאי ונופש. איכות המים גבוהה ומאפשרת רחצה וספורט ימי כל ימות השנה. רצועת החוף מאפשרת הליכה, נקייה ובטוחה.

הרחוב העירוני הוא רחוב המשרת אנשים ומשמש לשהייה ולא רק למעבר. הוא מעניין, מזמין ומעורב שימושים. הרחובות מוצלים ונקיים, תשתיות מפריעות הוטמנו בתת הקרקע ואנשים הולכים בבטחה במדרכות רחבות. תחום זכות הדרך מחולק באופן המצמצם קונפליקטים בין משתמשים שונים ובאופן המעדיף הולכי רגל, רוכבי אופניים ותחבורה רב אמצעית ומקיימת ולא נסועת כלי רכב. חלק מהרחובות סגורים לתנועת כלי רכב, בחלקם אין חניות, ובחלקם מכוניות ותשתיות עוברות בתת הקרקע. ייעודו של השטח הפרטי בין קו הבניין לקצה המגרש נבחן מחדש, כדי להבטיח את האינטרס הציבורי.

בעיר מגוון **שטחים פתוחים** מסוגים, גדלים, ותפקודים שונים שתושבים מרגישים בהם בבית ובכלל זה גינו תציבוריות קטנות רבות, הפרוסות באזורי המגורים במרחק הליכה מבתי התושבים. קיימת מערכת עירונית רציפה ומקושרת בתוכה והחוצה לשטחים פתוחים בערים גובלות. השטחים הפתוחים מטופחים, נגישים ומותאמי גיל, רגישים סביבתית, מוצלים ויוצרים עניין. גינות כלבים איכותיות פזורות ברחבי העיר. העיר שומרת על גנים בעלי ערך תרבותי ופועלת להנגשת שטחים פתוחים פרטיים ושטחים נוספים לציבור הרחב.

הטבע העירוני מנוהל על ידי העיר באופן נגיש לקהלים שונים ומאפשר מפגש בין אנשים. אתרי טבע עירוני יוצרים גאווה מקומית וחיבור לקהילות ומאפשרים לכולנו להתחבר למחזוריות בטבע. הטבע העירוני מעודד בתי גידול לבעלי חיים מתאימים וכולל עצים רבים, צומח רב עונתי ועמיד ליושב. שטחים של חקלאות עירונית, גינות מאכל וגגות ירוקים מחוברים לאתרי טבע ומהווים חלק ממערכת ירוקה בעיר. שיקולים אקולוגיים ומדדים ברורים מוטמעים בכל רמות הניהול בעיר.

בעלי עניין שהשתתפו במפגש

- גליה חנוך רועה – מנהלת קהילת ת"א יפו והסביבה החברה להגנת הטבע
- אירית שטרנליכט – תושבת, אדריכלית
- חיים פייגלין – סגן נשיא התאחדות בוני הארץ
- שחר צור – אדריכל נוף
- ברברה אהרונסון – אדריכלית נוף
- יאיר אביגדור - אדריכל

צוות העבודה

- דניאל בראון – היחידה לתכנון אסטרטגי
- חדוה פניש – היחידה לתכנון אסטרטגי
- מיכל טאוסג – היחידה לתכנון אסטרטגי
- גידו סגל – יועץ ליחידה לתכנון אסטרטגי
- אלס ורבקל – דרמן-ורבקל אדריכלות
- ליז לייבוביץ – דרמן-ורבקל אדריכלות

- אוריין חגית – תושבת פעילה – פעילות הליכה רגלית
- גנית מייזליץ-כסיף – אדריכלית
- אהובה ווינדזור – יועצת שיתוף ציבור
- יעל דורי – ראש תחום תכנון אדם טבע ודין
- אליסה רוזנברג – אדריכלית נוף בצלאל תכנון אורבני
- נתי מרום – בי"ס לקיימות המרכז הבינתחומי
- יעל מוריה – מוריה סקלי אדריכלות נוף
- קרן מטרני – תושבת, אדריכלית
- יורם רז – מתכנן סביבתי עמותת האדריכלים
- עידן עמית – החברה להגנת הטבע
- גליה לימור שגיב – רכזת מעורבות ציבור החברה להגנת הטבע
- עתליה רזניק- נציגת פורום מתכנני ערים צעירים
- דני עמיר – מתכנן סביבתי
- עילם טייכר – תושב, עמותת "ירוק וגם בטון"
- זהבה ארזואן – תושבת, עמותת "ירוק וגם בטון"